

Høringssvar fra NLA Høgskolen angående kvalifikasjonskrav for vigslede stillinger i Den norske kirke

NLA Høgskolen ønsker å takke Kirkerådet og utvalget for det gode arbeidet som er lagt ned i utredningen om kvalifikasjonskrav til kirkelige stillinger. Vi støtter på generelt grunnlag solide faglige krav relevant for de ulike profesjonene, som det gjøres så fleksibelt som mulig å oppfylle gjennom formelle ordninger, også for studenter som ikke tar dette som sin første utdanning.

NLA Høgskolen sender ett samlet høringssvar. Ulike deler av svaret har vært særlig drøftet og støttes av Avdeling for Teologi religion og filosofi (TRF) og Avdeling for Musikk. Avdeling for Lærerutdanning (LU) har deltatt i diskusjoner knyttet til mulige utdanningsveger til kateket.

Svar til høringsspørsmålene:

1. Gir høringinstansen tilslutning til at ordningen med en kirkelig evalueringsnemnd for prester med alternativ kompetanse opphører?

Ja.

2. Er høringinstansen enig i utredningens forslag til kompetansekrav for prest for personer med alternativ utdanning?

Ja.

3. Gir høringinstansen tilslutning til at muligheten for å gi unntak fra kompetanse på grunnlag av særskilte kvalifikasjoner opphører?

Ja.

4. Er høringinstansen enig i at utdanningsnivået for kateket, diakon og kantor skal videreføres på samme nivå som i dag?

Ja.

5. Sluttes høringinstansen seg til forslaget om at ordningen med at Kirkerådet kan godkjenne alternativ kompetanse opphører?

Ja.

6. Har høringinstansen andre kommentarer til innholdet i utredningen?

Til høringsspørsmål 1:

Det teologiske fagmiljøet ved NLA Høgskolen mener at ordningen med en kirkelig evalueringsnemnd for prester er lite egnet for å opprettholde en praksis med konsekvente vurderinger av kandidaters utdanning. Den setter også i flere tilfeller utdanningsinstitusjonene i kompliserte dobbeltroller. Dersom ordningen med en kirkelig evalueringsnemnd skal opprettholdes, bør saken som gjelder kvalifikasjonskrav for prester utredes på nytt og sendes på ny høring. Dette fordi bortfall av evalueringsnemnda er et

sentralt premiss i kvalifikasjonskravutvalgets helhetlige løsning. Vurdering av kvalifikasjoner etter nåværende Tjenesteordning for menighetsprester § 5 bør uansett overføres til lærestedene, som er de mest kompetente instansene på vurdering av innpassing av utdanning, gjennom vurdering av søkere for opptak til praktisk-teologisk utdanning. Ved en eventuell videreføring av Tjenesteordningens § 6 bør biskopens rolle som initiativtaker og i saksgangen bli mer omfattende og tydelig enn den er i dagens praksis, f.eks. gjennom at det er biskopen som på kandidatens vegne møter i nemnda.

Vi vil også understreke at Skikkethetsforskriftens gyldighet er en utfordring når det gjelder kandidater til prestedtjenesten som skal følge alternative, kortere utdanningsløp i praktisk teologi og ikke følger cand.theol. programmet. Utdanningsinstitusjonene har begrenset mulighet til å gjøre en kvalifisert skikkethetsvurdering i løpet av så kort tid som ett år. Kandidater som skal få sin kompetanse godkjent for prestedtjeneste må dermed få sin egnethet for tjenesten vurdert på andre måter. Vi mener at dette aspektet ved kvalifisering til prestedtjeneste best sikres gjennom at det stilles krav til utdanning med et omfang og innhold som gjør det mulig å gjennomføre kvalifisert skikkethetsvurdering, noe som taler for å redusere muligheten for alternativ godkjenning via nemnd.

Til høringsspørsmål 2 og 4:

Det kan synes påfallende at mens flere kirkelige tjenester som kateket og diakon har fått et profesjonsløft gjennom heving av kompetansekrav til masternivå de senere årene, er trenden at vegen til prestedtjeneste forsøkes gjort lettere, særlig for eldre kandidater. Vi tror at denne bevegelsen kan undergrave cand.theol.-graden på sikt, og føre til en utvanning av nødvendig teologisk kompetansenivå i menighetene som også kan svekke prestenes faglige lederskap og helhetlige teologiske danning. Vi er positive til at utvalgets utredning foreslår en innholdsbestemmelse av hva som er en relevant mastergrad.

Til høringsspørsmål 2:

Utredningen synes ikke å være helt klar på om praktisk-teologisk utdanning kan være del av eller skal komme i tillegg til master med relevant teologisk innhold (fra utredningen, oppsummering s. 41 «innenfor eller i tillegg» vs. forslag til nye kvalifikasjonskrav s. 49-50 «i tillegg» [2.b]), men også «i eller utenfor» [2.]). Dette må gjøres helt klart i endelig forskrift, slik at utdanningsinstitusjonene vet hvilke krav de har å forholde seg til når de ev. utvikler nye studieløp for kandidater som blir prester etter fylte 35 år som en andre karriereveg.

Til høringsspørsmål 4, kateket:

NLA Høgskolen støtter at det nye forslaget legger opp til å lage en enklere veg for lærerstudenter med avlagt mastergrad (med ulik grad av spesialisering i KRLE) til ferdig kateketutdanning. Dette vil trolig være et vesentlig tilskudd til rekruttering til kateketstudier i årene fremover på grunn av utbyggingen av lærerutdanningen til master. Det kan også gjøre det enklere for kirken å lage kombinasjonsstillinger på steder med behov for mindre enn en hel stilling som kateket. Det kan med fordel gjøres helt klart i forskriften for kateket (utredningen, forslag s. 50) hvorvidt kravene til antall studiepoeng innenfor ulike fagområder kan være overlappende eller ikke (dvs. om det stilles krav til $80+30+30+30=170$ spesifiserte studiepoeng, eller om deler av disse kan være overlappende, jf. bruken av begrepene pedagogikk og praktisk-teologisk utdanning i flere underpunkter). Utvalgets bemerkning i note 21 s. 46 om forståelsen av hva som ligger i «teologiske fag» kan med fordel også gjøres mer eksplisitt i forskriften. Det ville også være en fordel for vurdering av fremtidige

kandidater med lærermaster med fordypning/masteroppgave i KRLE om også dette automatisk eller etter vurdering vil kunne regnes som «teologiske fag».

Til høringsspørsmål 4, kantor:

Det musikkfaglige miljøet ved NLA Høgskolen støtter hovedlinjene i foreslåtte nye kvalifikasjonskrav, og er glad for at utvalget har foreslått å beholde de åpne rammene for kirkemusikkutdanning. Vi stiller oss positivt til at kirken gjennom dette ønsker å opprettholde en åpen holdning både til bredde, dybde og variasjon i kompetanse, som også impliserer ulik sjangerbeherskelse, samt den didaktiske innretningen man kan ha ved ulike utdanningsinstitusjoner. Dette gjenspeiler et fruktbart mangfold slik det pr. nå praktiseres innenfor Den norske kirke, og slik det vedtatte stedegengjøringsprinsippet legger opp til. Vi har noen innspill til forslagene i utredningen i det følgende.

Til det nye forslaget til kvalifikasjonskrav for kantor, punkt 3 (s. 51 i utredningen).

Forslaget lyder:

- *Minst 4 års musikkutdanning, tilsvarende 240 studiepoeng samt kirkekunnskap og kirkemusikalske emner tilsvarende 60 studiepoeng.*

Det er i lys av formuleringer om andre profesjoner litt uklart om dette bare betyr 240 + 60 studiepoeng = 300 studiepoeng eller om de 60 studiepoeng også kan inngå i grunnutdanningen. Dette er en vesentlig detalj for rekruttering av kirkemusikere i tiden fremover. Bachelor i utøvende musikk finnes både i 180 studiepoeng og 240 studiepoeng, avhengig av hvilken institusjon man har tatt graden. Hvis det er kun de som har en 240 studiepoeng utøvende BA som kan ta tilleggsutdanning på 60 studiepoeng, f.eks Kirkemusikk II, ekskluderes potensielt mange gode søkere til kantoryrket i tiden fremover. Vi mener å ha gode begrunnelser for at 180 studiepoeng er nok så lenge det er rene utøvende musikkutdanning (lokalt prøvespill og minimum 80 studiepoeng hovedinstrumentemner). Det kan kanskje kreves 240 studiepoeng dersom det er f.eks. musikkvitenskaplige utdanninger uten lokalt prøvespill? Vi ser med andre ord for oss at det er for mye å kreve 5 års utøvende studium på bachelornivå, og foreslår setningen endret til:

- *Bachelor i utøvende musikk på minimum 180 studiepoeng, samt et tillegg i kirkekunnskap og kirkemusikalske emner tilsvarende 60 studiepoeng.*

Dette vil på en bedre måte gjenspeile dagens praksis: Utøvende BA i musikk med påbyggingsår i kirkemusikk II. Dette vil synliggjøre muligheten for dyktige musikere fra både klassiske og rytmiske tradisjoner til å gå inn i kirkemusikeryrket, siden det ved dette tydeliggjør at man kun mangler ett år for å oppnå tilstrekkelig kompetanse som kirkemusiker.

Ang. godkjenning av kompetanse i tillegg til grunnutdanning.

Dette er en problemstilling som gjelder flere av profesjonene utredningen inkluderer. Dersom en kandidat har en grunnutdanning som ikke er primært innrettet mot den aktuelle profesjonen, og skal supplere denne med ytterligere utdanning, hvem er det som skal være vurderingsinstans for om kvalifikasjonskravet er oppfylt? Ved bortfall av evalueringsnemnd for prester og godkjenningsordning via Kirkerådet for andre stillinger vil dette spørsmålet stå

åpent. Utdanningsinstitusjonene kan ikke gi vitnemål som dokumenterer at kvalifikasjonskrav er oppfylt for annet enn grader/studier med et omfang på minst 60 stp. For mindre utdanninger kan det bare gis karakterutskrifter på enkeltemner (jf. [Forskrift om godskrivning og fritak av høyere utdanning § 3](#)). Dersom det er arbeidsgiver som skal stå for denne vurderingen, er det viktig at kvalifikasjonskravet er formulert så tydelig og konkret at det ikke trengs vesentlig utøvelse av faglig skjønn for å bedømme om kravet er oppfylt. Punkt 2 i forslag til kvalifikasjonskrav for kantor er et eksempel på at dette trolig er (for) lite presist, da det ikke angis noen vektning mellom eller innholdsbestemmelse av «musikk, teologi, pedagogikk eller diakoni».

NLA Høgskolen ønsker til slutt å takke for involvering i høringsrunden og ser frem til mye godt samarbeide om å rekruttere gode og dyktige fagpersoner til kirkelige stillinger i tiden som kommer.

Oslo/Bergen/Kristiansand 30/11-2020,

Sigbjørn Sødal
(Rektor)